Desxifren el codi d'una carta de l'emperador Carles V

Autor:
Data de publicació: 25-11-2022

Han hagut de passar gairebé 500 anys, però ja se sap què deia la carta que l'emperador Carles V va escriure al seu ambaixador a França, Jean de Saint-Mauris, l'any 1547.

Carles V, un dels homes més poderosos de l'Europa del segle XVI, va escriure un document ple de símbols "inintel·ligibles" que finalment s'ha aconseguit desxifrar.

Redacció/Agències 25/11/2022 - 06.51
Actualitzat 25/11/2022 - 09.43

Article original:
https://www.ccma.cat/324/desxifren-el-codi-secret-duna-carta-de-lemperador-carles-v-cinc-segles-despres/noticia/3198236/

Han hagut de passar gairebé 500 anys, però ja se sap què deia la carta que l'emperador Carles V va escriure al seu ambaixador a França, Jean de Saint-Mauris, l'any 1547.

Carles V, un dels homes més poderosos de l'Europa del segle XVI, va escriure un document ple de símbols "inintel·ligibles" que finalment s'ha aconseguit desxifrar.

Quatre investigadors francesos han presentat aquest dijous el descobriment: el rei del Sacre Imperi Romanogermànic i de Castella sospitava que a França s'estava covant un complot per assassinar-lo. La troballa aporta més informació sobre les relacions entre el l'Imperi Romanogermànic i la França de Francesc I.

Tres criptògrafs del Laboratori de la Lorena de Recerca en Informàtica (LORIA) i una historiadora de la Universitat de Picardie, a Amiens, han treballat sis mesos per aconseguir desencriptar el codi.

Els tres criptògrafs i la historiadora que han aconseguit desxifrar el codi de la carta de Carles V

Un codi amb 120 símbols
La carta de l'emperador germànic estava mig oblidada a la biblioteca Stanislas, a Nancy, a l'est de França, quan la criptògrafa Cécile Pierrot en va sentir a parlar per primera vegada, l'any 2019.

En un sopar, van explicar-li la història d'una "carta encriptada de Carles V" que ella va pensar que era més llegenda que realitat. Finalment, l'any 2021 va poder veure per primera vegada una carta incomprensible amb la signatura de

l'emperador.

Aleshores va començar el periple per desxifrar un document amb 120 símbols diferents, paraules senceres xifrades amb un únic símbol i vocals precedides de consonants amb marques de probable inspiració àrab.

Per acabar-ho de complicar, l'emperador utilitzava símbols nuls, que no signifiquen res i tenen com a objectiu induir a l'error a qui intenti desxifrar el missatge.

El significat d'alguns dels símbols que feia servir Carles V

Un treball en equip amb dos investigadors més del laboratori, Pierrick Gaudry i Paul Zimmermann, i Camille Desenclos, una historiadora especialitzada en criptografia i en les relacions entre França i el Sacre Imperi Romanogermànic, va permetre identificar una sèrie de paraules de la carta.

El cop de mà definitiu va arribar amb una carta escrita per Jean de Saint-Mauris, destinatari del document xifrat de Carles V, que es conserva a Besançon. En aquesta missiva, el destinatari hi va escriure "una espècie de transcripció" per desxifrar-la que li havia passat l'ambaixador.

Això va permetre conèixer la desconfiança de l'emperador cap al rei de França, amb qui feia tres anys que havia signat un tractat de pau.

Tanmateix, Desenclos explica que del rumor sobre una conspiració per assassinar Carles V "no se'n sap gran cosa". Més aviat considera que les sospites eren "infundades" perquè l'emperador va morir de paludisme al monestir de Yuste, anys després d'haver abdicat.

En la carta, Carles V també fa referència a l'"estratègia política i militar" de l'imperi, informacions especialment sensibles que aconsellaven utilitzar un codi.

Els investigadors esperen que, amb aquesta troballa, es puguin identificar altres cartes de l'emperador.

Carles V va escriure la carta el 1547 al seu ambaixador, Jean de Saint-Mauris